

ALBA Takarékszövetkezet
A nyilvánosságra hozatali követelmények teljesítéséről

2009.év

Az ALBA Takarékszövetkezet a Hitelintézetekről és Pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996.évi CXII. számú törvény 137/A § , valamint a Hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007. (IX.04.) Kormányrendeletben (Nykr.) előírt szabályoknak megfelelően, a következőkben részletezett lényeges információk nyilvánosságra hozásával teljesíti közzétételi kötelezettségét, de nem közöl védett, vagy bizalmas információkat.

A hivatkozott törvény a 137/A § (4) bekezdése értelmében az olyan információ tekintendő:

- *lényegesnek*, amelynek elhagyása vagy téves közlése megváltoztathatja, vagy befolyásolhatja az adott információt felhasználó személy gazdasági döntését vagy értékítéletét,
- *védett* információ, amely nyilvánosságra hozatala a hitelintézet versenypozícióját ronthatja, vagy amelynek a versenytársak tudomására jutása a hitelintézet termékei vagy rendszerei fejlesztésére fordított befektetéseinek az értékét csökkentheti,
- *bizalmas* információ , amelynek tekintetében a hitelintézetet titoktartási kötelezettség terheli ügyfele vagy harmadik személy fele.

Kockázatkezelési elvek, módszerek

Kockázati típusok

- Hitelezési kockázat – ügyfélkockázat
- Hitelezési kockázat – partnerkockázat
- Hitelezési kockázat – elszámolási kockázat
- Hitelezési kockázat – koncentrációs kockázat
- Devizaárfolyam kockázat
- Nem-kereskedési könyvi kamatkockázat
- Működési kockázat
- Likviditási kockázat
- Stratégia kockázat
- Reziduális kockázat
- Reputációs kockázat
- Országkockázat

Kockázatkezelési elvek, módszerek

A kockázatkezelési politika az egyes releváns kockázatokra vonatkozóan külön-külön is tartalmaz alapelveket:

1. A Takarékszövetkezet mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőke megfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a Takarékszövetkezet biztonságos működését és a Felügyelet ne korlátozhassa tevékenységét. A Takarékszövetkezet által meghatározott belső tőkeszükségletnek mindig megfelelő tőke többletet kell biztosítania a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény felett (*Biztonságos működés elve*).

2. A Takarékszövetkezet úgy alakítja ki kockázatkezelési folyamatait, hogy elkerülje az érdekkonfliktusokat és az összeférhetetlenségi helyzeteket. A kockázatkezelési módszerekért, a kockázatok mértékének behatárolásáért, figyeléséért és jelentéséért felelős személyek nem végezhetnek olyan tevékenységet, amelyek az érintett kockázatokat hordozó üzleti tevékenységgel vagy azt támogató tevékenységekkel összefüggnek. *(Összeférhetetlenség elve)*
3. Az ALBA Takarékszövetkezet, az Országos Takarékszövetkezeti Intézményvédelmi Alap (OTIVA) tagjaként, a kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazza az OTIVA által rendelkezésére bocsátott szabályzatokat, együttműködik az intézményvédelmi rendszerrel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében és a minimális tőkekövetelmény mértékének, valamint a belső tőkeszükséglet nagysága meghatározásának kialakításában, a belső tőkeszükséglet megfelelőségének ellenőrzésében *(Együttműködés elve)*
4. A Takarékszövetkezet az integráció által kidolgozott sztenderd szabályozásnál szigorúbb belső előírásokat alkalmazhat, de ezeket – a Felügyelet és más külső személyek számára – transzparens módon kell beilleszteni a jelen szabályzatába. Ha a Takarékszövetkezet az integráció által kidolgozott sztenderd szabályozásnál megengedőbb belső előírásokat kíván alkalmazni, azt megfelelően alá kell tudni támasztania, és a Felügyelet, az OTIVA és más külső személyek számára meg kell tudni indokolnia, és transzparens, kiemelt, jól észrevehető módon kell beilleszteni a jelen szabályzatába.
5. A Takarékszövetkezet kockázatokat a belső szabályokban meghatározott keretek között és mértékig vállal, úgy alakítja ki, hogy megfeleljen az OTIVA erre vonatkozó ajánlásainak..
6. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli, és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatokat limitekkal és a szükséges belső kontrollokkal kezeli, a nem-számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít. *(Lényeges kockázatok kezelésének elve)*
7. A kockázatok behatárolása érdekében a Takarékszövetkezet által meghatározott limitek betartása minden érintett számára kötelező.
8. A kockázatkezelési módszereknek és kontrolloknak, és a kockázatkezelés költségeinek arányban kell állni a kockázat mértékével, bonyolultságával. *(Költség-haszon elve)*
9. A Takarékszövetkezet a kockázatvállalással kapcsolatos döntési hatásköreit és kockázati limiteit úgy alakítja ki, hogy az megfeleljen legalább a hasonló méretű és hasonló üzleti tevékenységet végző takarékszövetkezeteknek és az OTIVA erre vonatkozó ajánlásának. *(Hasonlóakhoz történő viszonyítás elve vagy hasonlóakkal történő összemérés elve)*
10. A Takarékszövetkezet a kockázatvállalását olyan üzleti tevékenységekre összpontosítja, amelyeknél kellő szaktudással és technikai feltételekkel rendelkezik a kockázat megítélésére, mérésére és nyomon követésére.
11. A Takarékszövetkezet az új termékek, szolgáltatások bevezetése előtt minden lényeges kockázati típus vonatkozásában felméri a termék kockázatait, meghatározza a kockázatkezelés módszereit, ideértve a monitoring tevékenységet.
12. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázat esetében gondoskodik az alábbi fő funkciók ellátásáról:
  - a. Kockázati kitétségek és a kitétségeket mérséklő tételek azonosítása, számbavétele, nyilvántartása
  - b. Kockázatok mérési módszereinek meghatározása, kockázatok számszerűsítése
  - c. Kockázatok kezelése, ideértve a kockázatvállalásra vonatkozó döntéseket, a kockázatvállalás mértékének a korlátozását, a kockázatok csökkentését
  - d. Kockázatok alakulásának figyelése

- e. Kockázatokra vonatkozó belső és külső jelentések
13. A Takarékszövetkezet nem folytat számára jogszabály által tiltott tevékenységet, nem vállal kockázatot jogszabályok által tiltott vagy jogszabályba ütköző tevékenységekkel, illetve olyan személyekkel kapcsolatban, akiknek rosszhiszemű magatartása a Takarékszövetkezet vagy más az integrációban résztvevő tag számára veszteséget okozott. *(Tiltott tevékenységek elve)*
14. A Takarékszövetkezet nem vállal olyan kockázatot, amelynek révén várható, hogy a tőke megfelelési mutató a kockázati igénynél meghatározott minimális szint alá csökken.

A szabályozási tőkekövetelmény méréséhez alkalmazott, a szabályozás szerint választott módszerek:

- Hitelezési kockázat – sztenderd módszer
- Hitelkockázat mérséklés – pénzügyi biztosítékoknál: egyszerű módszer; garanciák, készfizető kezesség esetében sztenderd módszer
- Partnerkockázati kitétségek - eredeti kockázat módszere
- Devizaárfolyam kockázat – sztenderd módszer
- Működési kockázat – alapmutató módszer

Kockázatkezelési stratégiák és folyamatok

Az ALBA Takarékszövetkezet belső tőkeértékelési folyamata az alábbi elemekből áll:

1. Kockázati stratégia meghatározása
2. Lényeges kockázatok meghatározása, a kockázatok mérése, kezelése, figyelése, a kapcsolódó tőkeszükséglet meghatározása és az ezekkel kapcsolatos jelentések
3. Tőketervezés – a minimális szabályozási tőkekövetelmény meghatározása, a lényeges kockázatok belső tőkeszükségletének összegzése és összehasonlítása a minimális tőkekövetelménnyel, a tőkepuffer mértékének a meghatározása és összehasonlítása az ALBA Takarékszövetkezet rendelkezésére álló tőkével.

A kockázati stratégia tartalmazza a hitelintézet kockázatokhoz és kockázatkezeléshez való viszonyát, és az alábbi témakörökre terjedhet ki.

- kockázatvállalási politika
- kockázati igény, kockázatvállalási hajlandóság
- kockázati szerkezet
- kockázatkezelés szervezete

A Takarékszövetkezet kockázatkezelési rendszerét úgy alakítja ki, hogy biztosítsa a kockázatkezelési elvek és célkitűzések megvalósulását.

A Takarékszövetkezetnél a kockázati típusokra vonatkozó információk összefogásáért és a tőketervezésért az ügyvezetés a felelős.

A Takarékszövetkezet szervezeti működési rendje, a kontrolling és a hatályos jogszabályokon alapuló belső szabályzatok biztosítják a Takarékszövetkezet kockázatkezelési rendszerének hatékony működését.

A Takarékszövetkezetnél a belső tőke megfelelés értékelési folyamatának kontrollját a belsőellenőrzés biztosítja. Az ellenőrzésnek ki kell terjednie az alábbiakra:

- a kitettségi osztályokba való besorolás vizsgálata,
- a megfelelő kockázati súlyok alkalmazása történik-e,
- a hitelezési kockázat mérséklésének szabályszerűsége,
- a kockázatok fedezésére szükséges szavatoló tőke mennyiség meghatározásának ellenőrzése.-

Kockázatkezelési szervezet bemutatása

A Takarékszövetkezet kockázatkezelési rendszerét úgy alakítja ki, hogy biztosítsa a kockázatkezelési elvek és célkitűzések megvalósítását. A Takarékszövetkezetnél a kockázati típusokra vonatkozó információk összefogásáért és a tőketervezésért az Ügyvezetés/ügyvezető, kockázat kezelő- ügyvezető a felelős.

A Takarékszövetkezet együttműködik az OTIVÁ-val az alábbi területeken:

- Módszerek fejlesztése, módszertani kérdések
- Elemzések, dokumentumok tartalmi elemeinek kialakítása
- Belső, valamint az OTIVÁ-nak szóló jelentések tartalmi és formai követelményeinek kialakítása
- Adatgyűjtés, adatszolgáltatás, adatminőség ellenőrzés
- Belső szabályzatokkal kapcsolatos szttenderdek kialakítása

Kockázatok mérésének és jelentésének alkalmazási köre

A Takarékszövetkezet lényegesnek minősít minden olyan kockázati típust, amelyre az alábbi feltételek valamelyike teljesül:

- a.) a szabályozás szerint a Takarékszövetkezetnek a kockázat fedezetére a minimális tőkekövetelmény számításánál szavatoló tőkével kell rendelkeznie;
- b.) amelyből származó potenciális veszteség mértéke – Takarékszövetkezet vezetőségének szubjektív értékelése szerint - egy év alatt meghaladhatja a szavatoló tőke 10%-át,
- c.) a PSZÁF a kisintézmények szempontjából általában lényegesnek tartja:

Az ALBA Takarékszövetkezet a lényegesnek minősített kockázatait az alábbiak szerint csoportosítja:

- az 1. pillér alatti kockázatok, amelyekre a szabályozás meghatározza a minimális tőkekövetelmény számításának lehetséges módjait;
- az 1. pillér alatt nem kezelt kockázatok, amelyek számszerűsíthetők, illetve mutatószámokkal mérhetők, ezért limitekkel kezelhetők. Ide tartoznak a koncentrációs kockázatok, a nem-kereskedési könyvi kamatkockázatok, és a likviditási kockázat;

- az 1. pillér alatt nem kezelt kockázatok, amelyek nem-számszerűsíthetők, csak minőségi ismérvekkel becsülhetők, ezért limitekkel nem, hanem csak egyéb kontrollokkal ellenőrizhetők
- a Felügyelet által kiadott, jelenleg a SREP Kézikönyv 1. számú mellékletében felsorolt, különösen kockázatosnak tekintett portfóliók és termékek kockázatai. Ezek a hitelezési kockázat kezelésén belül követendők nyomon.

A hitelezési kockázat a Takarékszövetkezet szabályozói tőkekövetelménye és belső tőkeszükséglete szempontjából kiemelkedő jelentőségű.

A hitelezési kockázat kezelés belső szabályzatok és utasítások alapján történik.

A hitelezési kockázat kezelését célzó belső rendszerek (adóminősítés, fedezetértékelés, kockázatvállalási szabályzat, követelésminősítés, stb.) kockázatalapúak, de a Takarékszövetkezet méretei, üzleti volumenei nem teszik lehetővé statisztikailag megbízható, kockázatmérési modellek kifejlesztését.

A Takarékszövetkezet hitelezési kockázatának a szabályozás szerinti tőkekövetelmény számítása és a belső tőkeszükséglet meghatározása a szabályozásban meghatározott sztenderd módszeren alapul.

A hitelezési kockázat belső tőkeszükséglet meghatározásánál a Takarékszövetkezet a sztenderd módszert alkalmazza.

A belső tőkeszükséglet számítását és kimutatását a minimális tőkeszükséglet meghatározásához kialakított PSZÁF adatszolgáltatási táblák (COREP) alapján végzi a Takarékszövetkezet, így a szabályozási tőkekövetelmény a belső tőkeszükséglet számítás jól összehasonlítható.

A Takarékszövetkezet végez deviza tevékenységet (saját jogú valutaváltás, deviza alapú forint hitelezés; CHF-ben). Devizatevékenység miatt nyitott devizapozíció számítása havi gyakorisággal történik. Feladata a deviza árfolyamkockázatra és nyitott pozícióra a szükséges céltartalék képzése a törvényi előírásoknak megfelelően.

A Takarékszövetkezetnek a Befektetési szabályzatában rögzítettek szerint nincsenek kereskedési szándékkal tartott pozíciói, ezért kereskedési könyvi kockázatokra sem tőkekövetelményt, sem belső tőkeszükségletet nem határoz meg..

A Takarékszövetkezet a működési kockázat tőkekövetelményét és a működési kockázat belső tőkeszükségletét is az alapvető mutató módszerrel méri.

A koncentrációs kockázatok minden takarékszövetkezetnél a lényegesnek minősülő kockázatok közé tartoznak.

A koncentrációs kockázatok belső tőkeszükségletének meghatározásánál az alábbi elvek érvényesülnek.

- a limitek meghatározása stressz feltételezésen alapul, azaz, hogy a kitétségek 10%-a meg nem térülése esetén a szavatoló tőkevesztés ne legyen nagyobb 25%-nál;
- a kockázatok fedezetét a számszerűsített belső tőkeszükségleten felül meghatározott tőkepuffer jelenti;
- limiten felül a túllépést szavatoló tőkével kell fedezni.

A nem-kereskedési könyvi kamatkockázat tőkefedezetét a számszerűsített belső tőkeszükséglet felett meghatározott tőkepuffer jelenti. A limiten felül a nem-kereskedési könyvi kamatkockázatot szavatoló tőkével kell fedezni.

A likviditási kockázat méréséről, kezeléséről és tőkeszükségletének meghatározásáról szóló szabályzatban meghatározott tőkefedezet kivételével a likviditási kockázat belső tőkeszükségletét a tőkepuffer jelenti.

Az ALBA Takarékszövetkezetnek nincs külfölddel szembeni kitettsége ezért országkockázattal nem számol.

A Takarékszövetkezet a belső tőkemegfelelés értékelési folyamat szempontjából az egyéb, nem számszerűsíthető kockázatokat a következők szerint kezeli.

- A Takarékszövetkezet az irányítási kockázatra belső tőkeszükségletet nem határoz meg, annak fedezetét a számszerűsített belső tőkeszükségleten felül meghatározott tőkepuffer jelenti.

- A reziduális kockázatot a Takarékszövetkezet alapvetően a hitelezési kockázattal összefüggő, de működési kockázat jellegű kockázatnak tekinti. A hitelezési és működési kockázatokkal való átfedés miatt a reziduális kockázatra a Takarékszövetkezet külön belső tőkeszükségletet nem határoz meg, a fedezetek romlásából származó hatást a stressz-tesztnél veszi figyelembe.

-A reputációs vagy jó hírnév kockázata a kevésbé számszerűsíthető kockázatok közé tartozik. Amennyiben a kockázatnak veszteségátalója van, az a működési kockázat körébe tartozik, és tőkeszükséglete is ott jelentkezik. Az elmaradt hasznot jelentő reputációs kockázatra a tőkefedezetet a belső tőkeszükséglet feletti tőkepuffer jelenti.

A Takarékszövetkezet eredményének stabilitását jelentős mértékben befolyásolja a külső tényezők kockázata, ideértve az ország gazdasági helyzetének változása, a régió viszonylagos gazdasági helyzete és annak alakulása, jogszabályi változások.

A külső tényezők kockázatát a Takarékszövetkezet évente minősíti, és figyelembe veszi a számszerűsített belső tőkeszükséglet feletti meghatározott tőkepuffer megállapításakor.

Az ALBA Takarékszövetkezet üzleti és kockázati stratégiáját, terveit a takarékszövetkezet ügyvezetése határozza meg.

A Takarékszövetkezet stratégiai kockázatainak kezelését elsődleges eszközként a stratégia kiigazításában határozza meg.

- elemzi a stratégiát befolyásoló környezeti és belső feltételezések érvényességét, szükség esetén módosítja azokat;
- felülvizsgálja a stratégia kockázati elemeit;
- összehasonlítja a tervezett és az aktuális állapotot;
- szükség esetén kiigazítja, módosítja a stratégiát.

ALBA Takarékszövetkezet tőkemegfelelése:

Szavatoló tőke összetétele:

2009

Jegyzett tőke	130.000 EFt
Eredménytartalék	587.131 EFt
Általános tartalék	131.943 EFt

Tőketartalék	- E Ft
Mérleg szerinti Eredmény	50.671 E Ft
Lekötött tartalék	61.953 E Ft
Általános kockázati céltartalék	68.898 E Ft
-Inmateriális javak	-14.302

Összesen: 1.016.294 E Ft

A hitelintézet tőkemegfelelése

A tőkemegfelelés belső értékelési folyamatának felülvizsgálata

A Takarékszövetkezet évente elvégzi a tőkemegfelelés belső értékelési folyamatának felülvizsgálatát, amelyet a Takarékszövetkezet Igazgatósága hagy jóvá. A felülvizsgálat minimálisan az alábbiakra terjed ki:

- A tőkemegfelelés belső értékelési folyamatára vonatkozó módszertan változásai, amennyiben a változtatást kellően megalapozott tényezők indokolják;
- A kockázati stratégia felülvizsgálata, új 3 éves időszakra történő tovább görgetése
- A tőketerv felülvizsgálata, új 3 éves időszakra történő továbbgörgetése
- A tőkemegfelelés belső értékelési folyamatával kapcsolatos szervezeti változások és felelősségi körök változása
- A mellékletekben foglalt kockázatkezelési szabályzatok lényegi változásai

A Takarékszövetkezet kitétségi osztályainak tőkekövetelménye

adatok ezer forintban

	Kitétség bruttó értéke	Kitétség nettó értéke	Kockázattal súlyozott kitétségi érték	Tőkekövetelmény
Központi kormánnyal szembeni kitétség	3.018.653	3.002.084	0	0
Önkormányzattal szembeni kitétség	0	0	0	0
Közszektorbeli intézményekkel szembeni kitétség	0	0	0	0
Hitelintézettel szembeni kitétség	3.860.946	3.816.491	798.817	63.905
Vállalkozással szembeni kitétség	-	-	-	-
Lakossággal szembeni kitétség	3.127.728	3.109.615	2.098.682	167.895
Ingatlannal fedezett kitétségek	3.263.222	3.263.222	1.311.409	104.913
Késedelmes kitétségek	1.164.691	681.301	640.427	51.234
Egyébb kitétségek	1.010.073	943.253	662.535	53.003

A Takarékszövetkezet belső tőke számítása

adatok ezer forintban

Kockázati típus	Tőkekövetelmény
Hitelezési kockázat	440.950
Működési kockázat	147.069
Devizaárfolyam kockázat	4.523
I. Pillér alatti tőke	592.542
Önértékelés 20%-al	118.508
124%	711.050
Szavatoló tőke szabad összege:	305.244

A takarékszövetkezet a hitelezési kockázatot a sztenderd módszer alapján határozza meg (196/2007. Korm.r.), a működési kockázatot az alapmutató módszer alapján határozza meg (200/2007. Korm.r.).

A Takarékszövetkezet tőkemegfelelése

TŐKEKÖVETELMÉNY- MINIMÁLIS SZINTJE	592.542	eFt
ÖSSZES TŐKEKÖVETELMÉNY A HITELEZÉSI, PARTNER, FELHÍGULÁSI ÉS NYITVASZÁLLÍTÁSI KOCKÁZATOKRA	440.950	eFt
Sztenderd módszer (továbbiakban SA) tőkekövetelménye	440.950	eFt
SA módszer tőkekövetelménye kitettségi osztályok szerint (értékpapírosított pozíció nélkül)	440.950	eFt
Központi kormányok és központi bankok	-	eFt
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	-	eFt
Közszektorbeli intézmények	-	eFt
Multilaterális fejlesztési bankok	-	eFt
Nemzetközi szervezetek	-	eFt
Hítelinézetek és befektetési vállalkozások	63.905	eFt
Vállalkozások	-	eFt
Lakosság	167.895	eFt
Ingatlannal fedezett követelések	104.913	eFt
Késedelmes tételek	51.234	eFt
Fedezett kötvények	-	eFt
Kollektív befektetési értékpapírok	-	eFt
Egyéb tételek	53.003	eFt

ÖSSZES TŐKEKÖVETELMÉNY A POZÍCIÓ-, DEVIZAÁRFOLYAM ÉS ÁRUKOCKÁZATRA	4.523	eFt
Pozíció-, devizaárfolyam és árukockázat szenderd módszer szerinti tőkekövetelménye eszközcsoportonként	4.523	eFt
Kereskedési célú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	eFt
Részvények	-	eFt
Deviza	-	eFt
Áruk	-	eFt
Pozíció-, devizaárfolyam és árukockázat belső model szerinti tőkekövetelménye	-	eFt
ÖSSZES TŐKEKÖVETELMÉNY A MŰKÖDÉSI KOCKÁZATRA	147.069	eFt
Alapmutató módszer szerinti tőkekövetelmény (BIA módszer)	147.069	eFt
Szavatoló tőke többlet/hiány egyéb és átmeneti tőkekövetelmények előtt	423.752	eFt
Tőkemegfelelési mutató (továbbiakban TMM) egyéb és átmeneti tőkekövetelmények előtt	13,72	%
Szavatoló tőke többlet/hiány egyéb és átmeneti tőkekövetelmények után	423.752	eFt
TMM egyéb és átmeneti tőkekövetelmények után	10,06	%
FELÜGYELETI FELÜLVIZSGÁLAT (SREP) ELŐÍRÁSAINAK FIGYELEMBE VÉTELÉT KÖVETŐEN RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ SZAVATOLÓ TŐKE	1.016.294	eFt
FELÜGYELETI FELÜLVIZSGÁLAT (SREP) ELŐÍRÁSAINAK FIGYELEMBE VÉTELÉT KÖVETŐ TŐKEKÖVETELMÉNY	776.230	eFt
Szavatoló tőke többlet/hiány felügyeleti felülvizsgálat előírásainak figyelembevételét követően	240.064	eFt
Tőkemegfelelési index felügyeleti felülvizsgálat előírásainak figyelembevételét követően	130,930	%
TMM felügyeleti felülvizsgálat előírásainak figyelembevételét követően	10,47	%
BELSŐ TŐKEMEGFELELÉS ÉRTÉKELÉS (ICAAP) UTÁN RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ SZAVATOLÓ TŐKE	1.016.294	eFt
BELSŐ TŐKEMEGFELELÉS ÉRTÉKELÉS (ICAAP) SZAVATOLÓ TŐKE SZÜKSÉGLETE	734.863	eFt
Szavatoló tőke többlet/hiány belső tőkemegfelelés értékelést követően	281.431	eFt
Tőkemegfelelési index belső tőkemegfelelés értékelést követően	138.300	eFt
TMM belső tőkemegfelelés értékelést követően	11,06	%

Késedelmesnek minősített tételek belső szabályozása

A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázatával összefüggésben jelentkező késedelmeknek és a hitelminőség romlás kezelésének módját a céltartalék képzés és értékvesztés elszámolásáról szóló belső szabályzat rögzíti, mely során a Takarékszövetkezet a hitelminősítést a 2000. évi C. sz. törvény, valamint „A hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól” szóló 250/2000. Korm.r. alapján végzi, kiegészítve az a 397/2007 (XII. 27.) Kormány rendelet előírásaival!

A Takarékszövetkezet a tételek minősítésénél az alábbi általános szabályokat alkalmazza:

1. A kintlévőségek minősítését havi rendszerességgel végzi a Takarékszövetkezet.
2. A Takarékszövetkezet az egyszerűsített minősítés alá a szavatoló tőke 10%-át meg nem haladó követeléseket sorolja, a szavatoló tőke 10%-a feletti követeléseket egyedileg minősíti.
3. Az egyszerűsített minősítési eljárás alá vont tételek esetén a minősítési kategóriába történő besorolás alapja a törlesztési késedelem mértéke.
4. Az egyedi minősítési eljárás alá vont tételek esetén a minősítési kategóriába történő besorolás alapját az alábbiak együttes vizsgálata képezi:
  - az adós pénzügyi helyzete, stabilitása, illetve az ezekben bekövetkező változások
  - a szerződés szerinti törlesztés betartása
  - a fedezetként felajánlott biztosíték értéke, mobilizálhatósága és az ezekben bekövetkezett változások

A kintlévőségek alakulását mindaddig figyelemmel kell kísérni, amíg azok visszafizetésre, kiegyenlítésre vagy a könyvviteli nyilvántartásból való kivezetésre nem kerülnek.

Az értékvesztés elszámolása, visszairása, a céltartalékok képzése és felhasználása

Az ügyfélkövetelések esetében a takarékszövetkezet értékvesztést számol el, amennyiben a követelés könyv szerinti értéke és várhatóan megtérülő értéke között a minősítés időpontjában veszteségjellegű különbség mutatkozik.

A Takarékszövetkezet a mérlegen kívüli kötelezettségek esetében a várható veszteségek fedezetére céltartalékot képez. Ugyancsak céltartalékot képez a nyugdíjra és végkielégítésre valamint a számviteli törvényben meghatározott várható kötelezettségek és költségek fedezetére.

Az értékvesztés mértékének meghatározásánál alapvetően a követelés, befektetés, átvett eszköz várható megtérülését kell figyelembe venni. A várható megtérülés meghatározása során a takarékszövetkezet az alábbi szempontokat veszi figyelembe:

- a veszteség keletkezésének valószínűsége és nagysága
- a megtérülés valószínűsége
- az eszköz minősítési kategóriája
- a befolyó pénzbevételekre vonatkozó számviteli előírások.
-

Ha a minősítés során az adott eszköz könyv szerinti értéke magasabb a várható megtérülésnél, illetve az adott eszköz piaci értékénél, úgy a takarékszövetkezet értékvesztést számol el.

A Takarékszövetkezet az elszámolandó értékvesztés mértékét az alábbiak szerint határozza meg, mely mérték a bruttó könyvszerinti érték százalékában értendő.

	Egyszerűsített minősítésű	Egyedi minősítésű
problémamentes	0%	0%
külön figyelendő	1%	1-10%
átlag alatti	11%	11-30%
kétes	31%	31-70%
rossz	71%	71-100%

Amennyiben a minősítés során az ügyfélkövetelés várható megtérülése magasabb a könyv szerinti értéknél, azaz a minősítési kategória javul, úgy az értékvesztés visszaírásával a könyv szerinti értéket növelni kell, de maximum a bekerülési érték erejéig.

Függő kötelezettségek és a jövőbeni kötelezettségek után képzett kockázati céltartalékként kell elszámolni – a mérlegen kívüli tételek közé tartozó – függő kötelezettségek és jövőbeni kötelezettségek minősítése alapján képzett kockázati céltartalék összegét.

Ha az évközi minősítés során a kockázati céltartalék állománya meghaladja a minősítés szerint szükséges szintet, akkor a céltartalék többletet fel kell szabadítani. A Függő és jövőbeni kötelezettség megszűnésekor, illetve az abból adódó veszteség realizálásakor a kockázati céltartalékot fel kell használni.

adatok ezer Ft-ban					
Elszámolt értékvesztés ügyfélkategória szerinti megoszlásban					
Ügyfélkategória	Értékvesztés				
	Nyitó	Elszámolt értékvesztés	Visszaírt értékvesztés	Tárgyévi változás	Záró értékvesztés
Hitelek jogi személyiségű vállalkozásoknak	319.378	54.924	35.319	19.605	338.983
Hitelek nem jogi személyiségű vállalkozásoknak	-	-	-	-	-
<i>Hitelek pü-i vállalkozások</i>	<i>42.491</i>	<i>25.625</i>	<i>21.841</i>	<i>3.784</i>	<i>46.275</i>
<i>Hitelek nem pénzügyi váll.összesen</i>	<i>319.378</i>	<i>54.924</i>	<i>35.319</i>	<i>19.605</i>	<i>338.983</i>
Hitelek lakosságnak	158.463	123.340	138.264	-14.924	143.539

Hitelek egyéni vállalkozóknak	32.436	36.479	68.775	-32.296	140
<i>Hitelek háztartásoknak összesen</i>	<i>190.899</i>	<i>159.819</i>	<i>207.039</i>	<i>-47.220</i>	<i>143.679</i>
Hitelek egyéb szervezeteknek (önkorm.,nonpr.)	-	-	-	-	-
Hitelek összesen	552.768	240.368	266.199	-23.831	526.937

adatok ezer Ft-ban					
Elszámolt céltartalék					
Megnevezés	Céltartalék				
	Nyitó	Elszámolt céltartalék	Visszaírt céltartalék	Tárgyévi változás	Záró céltartalék
Függő kötelezettségre képzett céltartalék	22.010	11	-	-	22.021
Általános kockázati céltartalék	84.000	-	-	-	84.000
Összesen	106.010	11	-	-	106.021

A Takarékszövetkezet működési területe Magyarország, határon átnyúló tevékenység nincs.

Sztenderd módszer

A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázat tökekövetelményét a Hpt. 76/A. § értelmében sztenderd módszer szerint, a hitelezési kockázat-mérséklés hatásának számítását a sztenderd módszer szerint, illetve a pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere szerint számítja ki.

A sztenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitétségi érték meghatározásához a Takarékszövetkezet minden kitétséget a Hkr-ben meghatározott kitétségi osztályok valamelyikébe sorol be. A kitétség besorolásánál a Takarékszövetkezet figyelembe veszi a Hkr-ben foglaltakat, a Felügyeletnek szolgáltatandó adatokra vonatkozó PM rendelet előírásait, a PSZÁF-nak az adatszolgáltatással kapcsolatosan nyilvánosságra hozott útmutatásait, állásfoglalásait és egyéb iránymutatásait.

A központi kormányának és a központi banknak van elismert külső hitelminősítő szervezet általi hitelminősítése, ezért a központi kormánnyal és a központi bankkal szembeni kitettségnél a PSZÁF által a hitelminősítéshez hozzárendelt besorolás alapján az egyes besorolásokhoz a megadott kockázati súlyok alkalmazandóak. A további kitettségi osztályokhoz rendelt kockázati súlyok meghatározása ennek következménye.

Hitelezési kockázat mérséklés

A Takarékszövetkezet kockázatvállalási ügyletet kizárólag fedezet kikötése mellett vállal. A fedezetre vonatkozó szerződéses feltételeket írásba kell foglalni, mely rögzíti a felek jogait és kötelezettségeit.

A hitel-előterjesztés és hiteldöntés során a takarékszövetkezet elsődlegesen az adott ügyletből való megtérülés kockázatát vizsgálja és méri fel, ugyanakkor elengedhetetlen, hogy az adott ügylet mögött álló biztosítékok minden esetben fedezetet nyújtsanak a tőkekövetelésre, valamint a járulékos költségekre.

A kockázatvállalási döntés során a Takarékszövetkezetnek meg kell győződnie a szükséges fedezetek és biztosítékok meglétéről, jelenlegi és várható jövőbeni értékéről, terhelhetőségéről és hozzáférhetőségéről, valamint a kockázatvállalás időtartama alatt figyelemmel kell kísérni az ezekben bekövetkezett esetleges negatív és pozitív változásokat. A fedezet meghatározásakor a Takarékszövetkezet az ügylet jellegét, az ügyfél- és partnerminősítést, valamint a fedezetek értékállandságát veszi figyelembe.

A fedezettség optimalizálása, azaz a fedezetek megosztása érdekében a takarékszövetkezet által kockázatosnak minősített konstrukciók (pl. nagy kockázatnak minősülő kihelyezés) esetében az adott ügylethez többféle biztosíték együttes alkalmazását kötheti ki.

Magánszemély és kisvállalkozó esetén lehetőség szerint az ügyfél vagy közeli hozzátartozója magánvagyonának egy része is bevonható a fedezetek körébe.

Azon dologi biztosítékokra vonatkozó szerződések, amelyeknek jogszabályon alapuló érvényességi kelléke a közjegyzői okiratba foglalás (pl: ingó jelzálog, vagyont terhelő zálogjog) kizárólag ebben a formában köthetők meg érvényesen.

A közokiratba foglalt szerződés alapján az ügyfél nem teljesítése, illetve nem szerződésszerű teljesítése miatt lejárttá tett követelését a Takarékszövetkezet közvetlenül tudja kielégíteni.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a felszámolási eljárásra vonatkozó előírásokra, nevezetesen arra, hogy a zálogjoggal, óvadékkal biztosított követelés csak abban az esetben érvényesíthető, ha a biztosítéki szerződést a felszámolási eljárás megindítása előtt 6 hónappal kötötték, s jegyeztették be az ingatlan-nyilvántartásba, illetve a Magyar Országos Közjegyzői Kamaránál vezetett nyilvántartásba.

A Takarékszövetkezet a szavatoló tőkéjének 5 %-át meghaladó értékű vagyontárgyat kockázatcsökkentő tételként csak abban az esetben vehet figyelembe, ha annak értékét külön jogszabályban erre feljogosított szakértő írásos formában igazolta. Ez alól kivételt képez a készpénz, a tőzsdén forgalmazott értékpapír és áru, valamint az a közraktárjegy, amely mögött álló áru a tőzsdei kereskedésben részt vesz.

A hitelezési kockázat mérséklésénél a Takarékszövetkezet által figyelembe vett fedezetek:

- a biztosítékok közül a pénzügyi biztosítékok
- az óvadékként vagy letétként elhelyezett készpénz vagy betét,
- állami garancia és készfizető kezesség (állami viszont garancia).

Kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíciók

A kamatkockázat az eszközök és források (mérlegen belüli és mérlegen kívüli) eltérő jellemzőinek eltéréséből keletkeznek. A banki könyv kamatkockázat mérése (PSZÁF 2/2008.számú módszertani útmutatója) szerint.

<i>adatok ezer Ft-ban</i>	
Kereskedési könyvben nem szereplő befektetési célú részvények	
Megnevezés	Mérleg szerinti érték
Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt.	72.096
Hitelgarancia Zrt.	100
Banküzlet Zrt.	100
Agrár Hitelgarancia	200
Mór-Tak Kft.	10.000
Összesen:	82.496

Működési kockázat

A Takarékszövetkezet a működési kockázat tőkekövetelményét az alapmutató módszerével határozza meg a tárgyévet és azt megelőző évek pozitív bruttó eredménye alapján. 3 év számtani átlagának 15%-ában!

<i>adatok ezer forintban</i>				
Működési kockázat	2007.évi bruttó jövedelem	2008.évi bruttó jövedelem	2009.évi bruttó jövedelem	Tőkekövetelmény
Összeg	963.332	1.100.961	877.088	147.069

A működési kockázat alapmutató módszere szerinti tőkekövetelmény számítás elve azon alapul, hogy a működési kockázat a tevékenység méretével egyenes arányban növekszik, és a tevékenység mérete az irányadó mutatóval jól jellemezhető.

Az alapmutató módszere szerinti tőkeszámításhoz a Takarékszövetkezet az eredménykimutatás alapján számítja az irányadó mutatót az alábbiak szerint:

- a kapott kamat és kamat jellegű bevétel, valamint a fizetett kamat és kamat jellegű ráfordítás különbözete, és
- a bevételek forgatási célú részvényekből, részesedésekből (osztalékok, részesedések), kapott (járó) jutalék- és díjbevételek, pénzügyi műveletek nettó nyeresége és egyéb bevételek üzleti tevékenységből, valamint a fizetett (fizetendő) jutalék- és díjráfordítások, pénzügyi műveletek nettó veszteség különbözete

összegének hároméves számtani átlaga.

A számítást a megelőző három üzleti év könyvvizsgáló által hitelesített éves beszámolója alapján kell elvégezni.

A számítások során nem vehető figyelembe:

- az értékvesztéssel, értékvesztés visszairással, céltartalék képzéssel vagy céltartalék-felhasználással kapcsolatos ráfordítás és bevétel,
- az általános igazgatási költség
- a kereskedési könyv részét nem képező tételek – ide nem értve a devizát – eladásából realizált bevétel, a pénzügyi műveletek nettó nyereségében és a pénzügyi műveletek nettó veszteségében szereplő eredmény, az egyéb bevételek között szereplő üzleti tevékenységből származó bevétel,
- az egyéb bevételek üzleti tevékenységből között szereplő, biztosítási események miatti kártérítésből származó bevétel.

A takarékszövetkezet működési kockázatának tőkekövetelménye az előbbieket szerint számított irányadó mutató tizenöt százaléka.

Székesfehérvár, 2010. március 26.

ALBA Takarékszövetkezet